

Motion till riksdagen

1989/90:Jo761

av Kersti Johansson och Rune Backlund

(båda c)

Åtgärder mot försurat vatten i enskilda brunnar

Under en treårsperiod fram t.o.m. budgetåret 1987/88 kunde stöd erhållas till åtgärder mot surt vatten i egen brunn/vattentäkt. De anslagna medlen var dock klart otillräckliga och för budgetåret 1988/89 försvann de helt.

Detta var mycket olyckligt, inte minst med tanke på resultaten av de inventeringar och analyser som de senaste åren gjorts av försurningens inverkan på grundvattnet. Resultaten visar nämligen att i landet som helhet upp emot 100 000 privata brunnar är så försurade att de potentiellt är hälsovådliga.

Enbart i Jönköpings län tar mellan 20 000–25 000 hushåll sitt dricksvatten ur egna brunnar. I närmare 6 000 av dessa är dricksvattnet idag så surt att åtgärder är absolut nödvändiga.

Det största problemet med försurat eller naturligt surt grundvatten i enskilda brunnar/vattentäkter är att det ofta orsakar korrosion. Korrosionen leder förutom till att rören så småningom går sönder, till utlösning av metaller ur materialet. Det är i första hand koppar, järn och zink, men i vissa fall också kadmium och bly. Resultatet blir att koncentrationen av dessa metaller ökar i dricksvattnet.

Ett annat problem är att surt brunnsvatten ofta kan innehålla mycket aluminium, järn och mangan. Det beror på att surt grundvatten kan lösa ut dessa metaller ur marken.

Dessa problem är allvarliga och oroande, inte minst med tanke på att ex kadmium är en giftig tungmetall, som kan orsaka skador på vitala inre organ och att i vissa undersökningar aluminium misstänks ge skador på vitala kroppsfunktioner. Vidare finns, även om det inte kunnat beläggas, misstankar om samband mellan hög kopparhalt och småbarnsdiarréer.

För att komma tillrätta med de problem som försurat vatten i enskilda brunnar utgör krävs kraftfulla åtgärder. För att få snabbhet och kvalitet i insatserna i detta viktiga miljöarbete är det nödvändigt att återinföra möjligheten att erhålla statsbidrag. De praktiska erfarenheterna ute i länen av den tidigare försöksverksamheten var enbart positiva.

Enligt vår mening borde det vara självklart att i arbetet mot försurningen inbegripa även åtgärder mot försurade brunnar. Det anslag som belastar B 2 (bidrag till miljöarbete) i bilaga 16 bör därför inkludera bidrag till enskilda brunnar/vattentäkter. Bidraget bör, som hittills tilldelas länsstyrelserna att användas till de projekt, som länsstyrelse och kommuner bedömer som mest angelägna i regionen.

Hemställan

Mot. 1989/90

Jo761

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att anslaget i bilaga 16. B 2. inkluderar bidrag till åtgärder mot försurat vatten i enskilda brunnar.

Stockholm den 23 januari 1990

Kersti Johansson (c)

Rune Backlund (c)